

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Oboer/14/2022
Identifikačné číslo spisu:	6121356662
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6121356662.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v exekučnej veci oprávnenej E. R., F. XX. J. XXXX, U. K. XXX/XX, R., zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Kocianom, Miletičova 7, Bratislava, proti povinnej E. E. T., F. XX. D. XXXX, U. XXX/XX, S., zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Polakovičom, Detvianska 14, Bratislava, o vymoženie 13 250 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 59Ek/1888/2021, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 20. apríla 2022 sp. zn. 59Ek/1888/2021, takto

rozhodol:

- I. Dovolacie konanie z a s t a v u j e.
- II. Oprávnenej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 20. apríla 2022 sp. zn. 59Ek/1888/2021, návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol. Súd prvej inštancie uviedol, že povinná v poradí druhom návrhu na zastavenie exekúcie argumentovala tým, že zo strany exekútora došlo k začatiu exekučného konania na základe neexistujúceho exekučného titulu. Po preskúmaní daného návrhu na zastavenie exekúcie povinnej exekučný súd dospel k záveru, že tento nie je dôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol. V odôvodnení exekučný súd uviedol, že povinná v návrhu neuviedla žiadne nové skutočnosti a nepredložila žiadne nové dôkazy, ako tie, ktoré boli súdu známe už v čase rozhodovania o jej prvom návrhu na zastavenie exekúcie. Súd prvej inštancie považoval za potrebné poukázať na to, že exekučný súd sa s tvrdeniami povinnej, ako aj predloženými dôkazmi vysporiadal už v uznesení z 28. septembra 2021 sp. zn. 59Ek/1888/2021, ktorým došlo k zamietnutiu jej návrhu na zastavenie exekúcie, ako aj v uznesení zo dňa 7. marca 2022 sp. zn. 59Ek/1888/2021, ktorým bola sťažnosť povinnej voči vyššie uvedenému rozhodnutiu zamietnutá.

2. V rámci odôvodnenia exekučný súd poukázal na koncentráciu konania v súvislosti s rozhodovaním o návrhu, príp. viacerých návrhoch, na zastavenie exekúcie, ktorá spočíva v tom, že pokiaľ povinný podá návrh v lehote 15 dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, jeho povinnosťou je poukázať na všetky skutočnosti a predložiť dôkazy na podporu svojich tvrdení, ktoré sú mu známe, a ktoré nastali

ku dňu podania návrhu. Ak je návrh podaný po tom, čo uplynie vyššie uvedená lehota 15 dní, možno v návrhu uvádzať len tie skutočnosti, ktoré nastali až po uplynutí tejto zákonnej lehoty, a to bez ohľadu na to, či ide o návrh na zastavenie exekúcie podaný ako prvý, alebo druhý v poradí. Koncentrácia konania v prípade podania druhého návrhu na zastavenie exekúcie, resp. ďalších návrhov na zastavenie exekúcie, sa prejavuje tak, že v neskoršie podanom návrhu možno uplatniť iba tie skutočnosti, ktoré nastali odo dňa podania predchádzajúceho návrhu. Na podporu svojej argumentácie exekučný súd upriamil pozornosť na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. marca 2020 č. k. I. ÚS 119/2020-13.

3. S prihliadnutím na vyššie uvedené súd prvej inštancie upozornil, že s opätovne uvedeným dôvodom (v druhom návrhu z 1. novembra 2021), pre ktorý by mala byť podľa názoru povinnej exekúcia zastavená, spočívajúcim v neexistencii exekučného titulu sa už exekučný súd vysporiadal v rámci rozhodovania o prvom návrhu povinnej na zastavenie exekúcie z 8. júla 2021 (návrh s odkladným účinkom), ako aj v rámci sťažnostného konania. Uvedenú argumentáciu vyhodnotil exekučný súd ako nedôvodnú, ktorá v konaní nemôže obstať z dôvodu, že súd mal preukázané, že exekučným titulom v prejednávanej veci je uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 1. marca 2021 č. k. 30D/911/2019-53, Dnot 54/2019, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Pezinok z 3. júla 2013 č. k. 7C/99/2008-178. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok bola povinná zaviazaná k povinnosti zaplatiť sumu 26 500 eur E. R. titulom vyrovnania náhrady jeho spoluvlastníckeho podielu. Oprávnená na preukázanie oprávnenia podať návrh na vykonanie exekúcie (aktívna legitímácia) k návrhu pripojila aj dedičské rozhodnutie vydané Okresným súdom Bratislava III prostredníctvom súdneho komisára JUDr. Juraja Jenisa, z ktorého vyplýva, že právny predchodca oprávnenej E. R. (otec oprávnenej) je dedičom po poručníkovi E. R., ktorému Okresný súd Pezinok priznal nárok na vyplatenie vyššie uvedenej sumy titulom vyrovnania spoluvlastníckeho podielu. Z predložených rozhodnutí a Zmluvy o postúpení pohľadávok z 29. apríla 2021 uzavretej medzi E. R. ako postupcom a oprávnenou ako postupníkom vyplýva, že po vydaní exekučného titulu došlo k prechodu práv z exekučného titulu na dedičov po nebohom právnom predchodcovi E. R. a následne na oprávnenú, v čoho dôsledku sa oprávnená stala vecne legitimovanou (aktívna legitímácia) na podanie návrhu na vykonanie exekúcie. Inak povedané, oprávnená v konaní osvedčila, že je subjektom práva, ktoré je predmetom konania, a ktorého sa núteným výkonom domáha od povinnej, ktorá je subjektom povinnosti uloženej rozsudkom Okresného súdu Pezinok.

4. K povinnej vznesenej námietke o zániku pohľadávky exekučný súd uviedol, že v zmysle koncentračnej zásady uplatňovanej v exekučných konaniach začatých po 1. apríli 2017 na túto neprihliada z dôvodu, že povinnou uvádzaný dôvod a dôkazy k nemu bolo možné uplatniť už v návrhu na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom, kde však povinná namietala len neexistenciu exekučného titulu.

5. V závere súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 61k ods. 3 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „EP“) skonštatoval, že návrh povinnej na zastavenie exekúcie podaný ako druhý v poradí je neúčinný z dôvodu, že povinná v návrhu neuviedla žiadne nové skutočnosti odôvodňujúce právny záver o zániku vymáhaného nároku, o zrušení exekučného titulu, ani o skutočnostiach brániacich vymáhateľnosti exekučného titulu, pričom neexistuje ani dôvod zastavenia exekúcie podľa osobitného predpisu, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že s námietkami povinnej sa exekučný súd vysporiadal v rámci konania o návrhu povinnej na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom (návrh z 8. júla 2021) a v rámci sťažnostného konania. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie návrh povinnej ako nedôvodný podľa ust. § 61 ods. 3 EP zamietol.

6. Proti uzneseniu okresného súdu podala povinná (ďalej aj ako „dovolateľka“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila tým, že jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

7. V rámci podaného dovolania povinná zotrvala na tom, že notár, ktorý vydal uznesenie v rámci

dedičského konania je toto nulitnou listinou voči povinnej, teda uznesenie je voči povinnej neúčinné, nakoľko povinná nebola účastníkom dedičského konania, a preto ju notár nemal právo zaväzovať. Okrem iného dovolateľka apelovala na to, že istina podľa rozsudku Okresného súdu Pezinok bola oprávnenému v celosti vyplatená. V rámci svojej argumentácie povinná poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/7/2010. Exekučný súd sa podľa povinnej opomenul vysporiadať s tým, že povinná nebola účastníkom dedičského konania.

8. K dovolaniu povinnej sa vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu oprávnená. Oprávnená vo svojom vyjadrení uviedla, že povinná v priebehu dedičského konania nepreukázala, keď notárovi nepredložila žiadny dôkaz o tom, že pohľadávka, ktorá bola prejednávaná ako aktíva po poručiťovi E. R. zanikla, a to napriek skutočnosti, že zo strany notára bola opakovane vyzývaná na vyjadrenie sa k predmetnej pohľadávke a predloženie dôkazov preukazujúcich prípadný zánik pohľadávky. Vzhľadom na skutočnosť, že povinná na výzvy notára nereagovala, notár predmetnú pohľadávku prejednal. Časť pohľadávky vo výške 50%, čo predstavovalo 13 250 eur, nadobudol dedič E. R., ktorý listom z 3. mája 2021 oznámil povinnej, že predmetnú pohľadávku postúpil na E. R., ktorá je oprávnenou v tomto konaní. Oprávnená poukázala na skutočnosť, že povinná ani po doručení tohto oznámenia nenamietala u oprávnenej údajný zánik pohľadávky.

9. V závere oprávnená uviedla, že súd pri svojom rozhodovaní aplikoval správne právne predpisy, keď poukázal na koncentračnú zásadu. V súvislosti s dovolaním povinnej oprávnená vyjadrila názor, že nie sú splnené podmienky na podanie dovolania v súlade s ust. § 420 písm. f) CSP, čím považuje oprávnená dovolanie povinnej v celom rozsahu za nedôvodné, a preto navrhla dovolaciemu súdu, aby dovolanie v súlade s ust. § 448 CSP zamietol.

10. Vo vyjadrení k dovolaniu súdny exekútor uviedol, že sa k nemu nevyjadruje.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o dovolaní povinnej.

12. Podľa ust. § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

13. Procesné podmienky v civilnom sporovom konaní, i napriek tomu, že ich Civilný sporový poriadok ako základný procesný predpis výslovne nevypočítava, možno považovať za predpoklady (existujúce tak na strane súdu, ako i na strane strán sporu), ktoré musia byť nevyhnutne splnené, aby sa dosiahol cieľ civilného sporového konania. Procesné podmienky obsahovo vyjadrujú predpoklady rozhodovania vo veci samej a súd ich skúma ex offo. Ak súd pri ich skúmaní dôjde k záveru, že v konaní ide o taký ich nedostatok, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví § 161 ods. 2 CSP). Medzi tieto procesné podmienky nepochybne patrí aj funkčná príslušnosť súdu na prejednanie veci vyplývajúca zo zákona.

14. Z podania povinnej, či už z hľadiska formálneho (najmä označenia opravného prostriedku) ako i obsahového (predovšetkým citácie relevantných zákonných ustanovení, ako aj argumentácie dôvodov a vymedzenia toho, čo povinná žiada) možno bez pochybností vyvodiť, že tento procesný úkon povinnej v predmetnej veci, ktorým napadla uznesenie okresného súdu, ktorým bol návrh na zastavenie exekúcie zamietnutý, je dovolaním v zmysle § 419 a nasl. CSP.

15. Podľa ust. § 34 CSP, o odvolaní rozhoduje krajský súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa ust. § 35 CSP, o dovolaní rozhoduje najvyšší súd.

17. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

18. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že najvyšší súd je funkčne príslušný rozhodovať iba o dovolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacích súdov; tzn. prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím odvolacieho súdu. Dovoláním nie je možné napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie, z čoho vyplýva, že dovolanie možno podať až po predchádzajúcom podaní odvolania.

19. V predmetnej veci však rozhodnutie okresného súdu, ktorým bol návrh na zastavenie exekúcie zamietnutý, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vydaného v rámci odvolacieho konania. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie podaného dovolania povinnou preto nie je daná.

20. Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o dovolaní povinnej proti uzneseniu okresného súdu podľa ust. § 419 CSP v spojení s ust. § 161 ods. 2 CSP zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania oprávnenej, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok